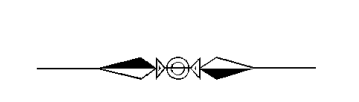

מסורת הש"ס עם הוספות

א) [שנת פסח: ב] (ר"ה 7: חגיגה יז. ויש"נ, 2) [שנת 77 סג:ז] (7) סנהדרין צ, ה) ע"ז יז: ד"ה עליו לשריפה, ו) [וע"ע חוס' ע"ז ית. ד"ה הוגה ומוס' שנועות 77 לה. ד"ה נאלץ], ז) פרשתא ו הלכה ד, ח) לקמן טז, ט) לקמן יב, י) [וע"י חוס' יומא כה. ד"ה נוטל].

^{[מקור: תורה אור השלם}

א) השמים שמים לִי וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי אָדָם׃ [תהלים קמ, טז]
ב) וַיֵּרֶד יְיָ עַל הָר סִינִי אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְיָ לְמֹשֶׁה אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ [שמות יב, ב]

ג) וַעֲמִדּוֹ רִגְלָיו בֵּינִים הָהוּא עַל הָר הַזֵּהוּיִם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרוּשָׁלַם מִקְדָם וַיִּבְקַע הָר הַזֵּהוּיִם מִחֲצִי מִזְרְחָה וַיִּפֹּה גֵּיא גְדוֹלָה מְאֹד וּמֹשׁ חָצִי הָהָר צִפּוּנָה וַחֲצִי נִגְבָּה׃ [וכרה יד, ד]
ד) וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְיָ מִן הָהָר וַיֹּאמֶר בֹּה תֹאמַר לְבִית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ [שמות יט, ג]

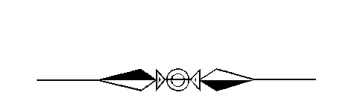
ה) וַיְהִי הַפֶּה הַלְכִים הַלֹךְ וַיִּדְּבַר וַהֲגֵה רֶכֶב אִשׁ וְסוּסֵי אִשׁ וַיַּפְרִדּוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל אֱלֹהֵי בְּסֻרָה הַשָּׁמַיִם׃ [מלכים ב' ב, יא]

ו) מֵאַחַז פָּנֵי כֶסֶף פָּרָשׁוֹ עָלָיו עָנָנוּ׃ [איוב כו, ט]

ז) וַעֲשׂוּ אֲרוֹן שָׁמַיִם אֲמֹתַיִם וַחֲצִי אֶרְבֹּ וְאַמָּה וַחֲצִי רַחְבּוֹ וְאַמָּה וַחֲצִי קָמָתוֹ׃ [שמות כה, י]

ח) וַעֲשִׂיתָ לוֹ מִסְגָּרַת טַפַּח סָבִיב וַעֲשִׂיתָ יוֹר וָחֶב לְמִסְגָּרָתוֹ סָבִיב׃ [שמות כה, כח]

ט) וְלָקַח מִזֶּם הַבָּר וְהָיָה בְּאַצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קָרְמָה וְלָפָנֵי הַכַּפֹּרֶת יָהָ שֶׁבַע פָּעֻמִּים מִן הַדָּם בְּאַצְבָּעוֹ׃ [ויקרא טו, יד]

הגהות וצייונים

א) צ"ל למטה **מעשרה** (דק"ס: ב3) ורש"ל **האומר** (גליון): כתב"י **אמר** ר' תנחום, והוא כמו שהגיה המהרש"ל "האמר" כלומר שתירדצא הוא דהאי פרשו עליו עננו וזא שבא בתוך הענן אלא שהקב"ה פירש מזיו שכינתו עליו למטה מעשרה, אבל איני יודע מי דחקו למהרש"ל לפרש כן דגראה דר' תנחום הכל בכלל הקושיא הוא, דבלא ר' תנחום לא היינו יודעים תרגומיה דהאי קרא ובא ר' תנחום ופירשו ועל זה משני "למטה מעשרה", שוב ראיתי דבדפדפי' ליתא למלות "למטה מעשרה" וע"כ הוצרך מהרש"ל להגיה כן, ובדפוס קראקא שראו שכתוב "ואמר" הוסיפו תורצן בגמ' "למטה מעשרה" עיין בערך לגר (דק"ס עיי"ש שהאריך): **ג**) ע"י ילקוט מפרשים: **ד**) בדפד"ר איתא למטה **מעשרה** והמהרש"ל (בדפד"ר) מחקו והדק"ס כתב ראיות שיש לקיים הגירסא: **ה**) צ"ל **איפכקא** (רש"ל): **ו**) צ"ל **יוסיפו** לך ולא **ישלו** (בארות המים): **ז**) צ"ל **יחסרו** (בארות המים): **ח**) צ"ל בבן **תמליון** (כתב"י וכה"ב במעילה, דק"ס): **ט**) צ"ל **רשב"ם** (רש"שי): **י**) צ"ל **משמע** אפילו מדרבנן (זאת מנוחת): **כ**) צ"ל **ומגבעות** **תעשה להם** (גליון):

סוכה

ותניא מעולם לא ירדה שכינה לְמַטָּה^[7]. וקרא כתיב דעל כפורת ירד ש"מ למעלה מעשרה מיפסקא^[8] רשותא: לְמַעְלָה מַעֲשֵׂרָה טַפְחִים. תירוץ הוא: שפירש שדי מזיו שבינתו. פרשו נוטריקון קא דריש: מדת קומתה לא נתנה. מדת עוציה היא קומתה שהיא היתה לארון

ככסוי תיבה: מסגרת. ספה כעין

לבוזין סביב השלחן: תפשת מרובה

בו'. כל דצר שמשמעו מרובה ומועט אס תפשת את המועט יפה תפשת

דנציר מהכי לא משמע ואס ימלא שהיה לך לתפוס המרובה הרי הוסיפו^[9] לך ולא נטלו ממה שצדך

כלוס ואס תפשת המרובה לא תפשת

שאתה נראה כשקרן צדצריך דשמא

המועט יש לך לתפוס ואתה הרצית

לתפוס חסרו^[10] לך ממה שצדך והיינו

לא תפשת אצל כשתתפוש המועט אס

יוסיפו טוב ואס לאו מה שתפשת

תפשת ומשל הוא: ונילף מציץ. שהוא

מועט ממסגרת: קדש לַמִּזְבֵּחַ מִלְמַטָּה

גרסינן: **אני ראיתיו ברומי**. שהכניסוהו

לאוצר המלך כדלמרינן צמעילה

(77 י'): צנן תלמיון^[11]: תבשיט.

מלבוש לאדם: מזר. של ארון או

של מזבח או של מסגרת. זר אינו כלי

אלא תיקון כלי לקשטן: מסגרת נמי

הכשר. קישוט שלחן הוא: לְמַטָּה

היתה. מרגל לרגל היתה נתונה

צראס ודף השלחן מונח עליו: הניחא

בו'. פלוגמא צמנחות (77 י5): **מאי**

איבא לַמִּימָר. אדילף מינה נילף מזר:

ואין פנים. של אדם פחומין מטפח:

לא תפשת^[12] תפשת מועט תפשת ונילף מציץ דתניא **א**^[13] ציץ דומה כמין טם

של זהב ורחב ב' אצבעות ומוקף מאזן לֹאזן וכתוב עליו ב' שיטין וי"ד

ה"א מלמעלה וקדש לַמִּזְבֵּחַ ו**א"ר** אליעזר בר' יוסי **אני** ראיתיו ברומי

וכתוב עליו קדש לה' בשיטה אחת דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מתבשיט

ונילף מזר דאמר מר זר משהו דנין כלי מכלי ואין דנין כלי מהכשר כלי אי

הכי מסגרת נמי הכשר כלי הוא מסגרתו למטה היתה הניחא למאן דאמר

מסגרתו למטה היתה אלא למאן דאמר מסגרתו למעלה היתה מאי איבא

למימר האי הכשר כלי הוא אלא דנין דבר שנתנה בו תורה מדה מדבר שנתנה

בו תורה מדה ואל יוכיחו ציץ וזר שלא נתנה בהן תורה מדה כלל רב הונא

אמר מהבא^[14] **ט**^[15] על פני הכפורת קדמה ואין פנים פחות מטפח ואיבא כאפי

פרק ראשון

סוכה

ה.

יך"ך ה"א מִלְמַטָּה. אע"פ שיו"ד ה"א שס גמור אין זה הוגה שס צאותיות^[7] אס מוזכר שתי אותיות כיון דאינו מוזכרס לשס שס שלס ועוד ההוגה שס צאותיותיו פירש צקונטרס^[8] שדורש אותיות של שס פן ארצעים ושחים ואעפ"כ נוהרין צכל השמות^[9]:

קדש לַמִּזְבֵּחַ מִלְמַטָּה. י"מ למטה ממש זה למעלה מזה ולא מיסתצר דאין זה כדרך קריאתו אלא יש לפרש זה שלא כנגד זה קדש למ"ד צתחילת שיטה התחמונה ושס צקוף שיטה עליונה:

מסגרתו לְמַטָּה היתה. משמע מכאן דלדידיה לא

היתה מסגרת הכשר כלי שלא היתה

מסגרת צשלחן אלא צרגל היתה

מונחת צראשה ודף השלחן מונחת

עליה ולא כמו שמפרש ר"ת דלמאן

דאמר למטה היתה מחוצרת נמי

צשלחן משוס דקשי' ליה הא דאמר

ר' יוחנן פרק שמי הלחס (מנחות 77 י5):

למאן דאמר למטה היתה צצלל

המתהפכת טמאה וצפרק אלו מומין

(צטורות 77 לת.) לא משכת טומאה

דאורייתא לאין לו חוך צכלי שטף

אלא צהנך דחזו למדרסות וצפרק

המוכר את הצית (צ"צ 77 סו.) גצי

דף של נחתומין מסקינן שאני פשוטי

כלי עץ דרצנן ולא מיסתצר למימר

דאתא כמאן דאמר מסגרתו למעלה

היתה דלההוא נמי אמר צמנחות (77

י5): צצלל המתהפכת תיצעי ומחוך

קך היה דומק רצינו חס דלמאן דאמר

מסגרתו למטה היתה היה לה צית

קיצול מלמטה והיינו מתהפכת שאס

היתה מתהפכת היה לה צית קיצול

מלמעלה ולכך טמאה טפי משאר

פשוטי כלי עץ וזה לא יתכן כדמוכת

הכא וצריך לומר דהא דלמרינן גצי

דף של נחתומין דרצנן היינו כמאן

דאמר מסגרתו למעלה היתה דמדרצנן

טמאה ומדאורייתא תיצעי ור' אליעזר

דמיקל משוס דשמא מדאורייתא

טהורה א"נ ההוא שנויא דפ' המוכר

את הצית ללא כרצי יוחנן ומסקנא

לא קאי וכן פירש שס רשצ"א^[16] דההיא

מסקנא לא קיימא ועוד י"ל דהא

דמיציעא לן צצלל המתהפכת היינו משוס דמשמשת משמשי אדם דתניא צתורת כהנים פרשת ויהי ציום השמיני^[17]

כלי עץ יכול אף הסולם והקולצ והנחותא והמנורה ת"ל מכל כלי עץ ולא כל כלי עץ יכול שאני מוציא את השלחן ואת הטצלל ואת הדולצקי

ת"ל כל כלי ריצה מה ראית לצרות את אלו ולהוציא את אלו אחר שריצה הכחוצ ומיעט ת"ל שק מה שק מיוחד שמשמש אדם ואת משמשי

אדם אף אני מרצה את השלחן ואת הטצלל ואת הדולצקי שמשמשין אדם ואת משמשי אדם ומוציא אני את הסולם שממשש אדם ואינו

משמש את משמשי אדם וקולצ והנחותא והמנורה שמשמשין את משמשי אדם ואינן משמששין אדם ועל כרחין כשאין ראוין למדרס מיירי מדלל

נקט מטה כסא וספסל ועוד דהוי מני לצריצניהו ממשכז וכשאין להס צית קיצול נמי מיירי מדלל קאמר מה שק מיטלטל מלא וריקן ומיציעא

לן צמנחות (88) אי דרשה גמורה היא או אסמכתא צעלמא משוס דעל כרחיך אפילו למ"ד מסגרתו למטה אע"פ שכל הדרשות צריכות ההיא

דת"כ לצריי משמשי אדם ומשמשי אדם והשלחן הטהור אצטריך ללמד שמציהינן אותו לעולי רגלים מ"מ לעינן טצלל לאו דרשה

גמורה דטצלל המתהפכת נפקא לן משלחן הטהור והשתא דף של נחתומין דפשיטא לן שהיא מדרצנן אינה משמשת אדם ומשמשי אדם והא

דמשמע צכל דוכתא דפשוטי כלי עץ אפילו טומאה דרצנן לית צהו כדמשמע צריש חולין (77 ג. וס8) דקאמר טמא צמוקדשין שצדק

קרומית של קנה ושחט צה ועל כורחין כשעשאה כלי מיירי דעולה טעונה כלי וצפ' צכל מערבין (עירובין 77 לה.) דשקיל ליה צפשוטי כלי

עץ וצפרק כל הכלים (שנת 77 קג:.) גצי קנה של זיחיס דפרץ צגמרא פשוטי כלי עץ הוא וצפ"ק דשצת (77 טו.) כלי עץ וחוכית פשוטיהן

טהורין^[18] אפילו מדרצנן דומיא דכלי זכוכית ולקמן צפירקין (77 י3:.) דאמר סיככה צחלים זכרים כשירה ואי מקצלי טומאה אפילו מדרצנן

הוו פסולין לסיכוך דאפילו מטלניות שאין צהן שלש על שלש^[19] ואיניי פשתן^[20] פסלינן אף על גצ דלא מקצלי טומאה כל הני לא דמו לדף של

נחתום מנחתם שהדפין רחצין ורואי להניח עליהן דצר גזרו עליהן דדמו לצית קיצול כדפירש צקונטרס צמנחות (77 י5:.) דמהאי טעמא

טמאה טצלל המתהפכת מדאורייתא למ"ד מסגרתו למטה היתה ואי הוה מני למימר דף של נחתומין הוה כטצלל המשמשת אדם

ואל יוכיח ציץ וזר שלא נתנה בהן תורה מדה. והא דאמר לעיל דניך רחצ שמי אצבעות אין זה אלא מדרצנן משוס דכתיב (שמות כה) על

מנחו שיעור מנחו וסתם מנח רוחצ שמי אצבעות ומיהו ריצי"א מפרש^[21] שהניך היה מונח צראש משוס דקשיא ליה מאי שנא גצי כהן

גדול דקראה מנפסת כדכתיב (88 ט8) ושמת המנפסת על ראשו וכתיב (ויקרא טו) וצמנפסת צד יננף ואמר פ"ק דגיטין (77 ו. וס8) צומן

שהמנפסת צראש כהן גדול תהא עטרה צראש כל אדם וצכהן הדיוט קראה מגצעות כדכתיב (שמות כה) (ועשית להם מגצעות^[22]) אלא ודאי

משונות היו זו מזו דשל כהן הדיוט גדולה משל כהן גדול שהניך היה דומה אותה וכן התפלין כדלמרינן צפרק שני דוצחים (77 יט.) שערו

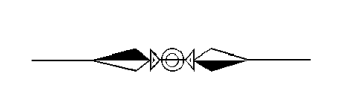
היה נראה צין ניך למנפסת שסס מניח תפלין וכהן הדיוט אע"ג דהוה ליה נמי תפלין היה יכול להניחם צמקוס שכהן גדול מניח את

הניך

עין משפט

גר מצוה

לג א מיי פ"ט מהלכות כלי המקדש הלכה א סמג עשין קעז:

רבינו חננאל

ותניא ר' יוסי אומר מעולי לא ירדה שכינה למטה. ולא והכתיב וירד ה' על הר סיני והא כתיב ועמדו רגליו ביום ההוא. ושנינן למעלה מעשרה טפחים. ולא עלו משה ואליהו למרום. והכתיב ומשה עלה אל האלהים וכתיב ויעל אליהו בסערה השמים. ושנינן למטה מעשרה. והכתיב מאחז פני כסא פרשו עליו עננו וא"ר נחום מלמד שפירש שרי מזיו שכינתו עליו [למטה מעשרה] מכל מקום מאחז פני כסא [כתיב] מכלל שיש שם אחיות יד. ושנינן אישתרובי אישתרוב לו הכסא ואחז בו אלא משה לא עלה אלא למטה מעשרה טפחים. בשלמא ארוץ ט' טפחים דכתיב ביה אמה וחצי קומתו כל אמה ו' טפחים נמצא קומת הארון ט' טפחים אלא (פרוכת) [כפורת] מנלן. ואסיקנא ליה מפחות שבכלים והוא המסגרת דכתיב ועשית לו מסגרת טופח. ואקשינן ונילף מציץ דתניא ציץ דומה כמין טס של זהב רחבו ב' אצבעות מוקף מאזן לאחון וכתוב עליו ב' שיטין ה' מלמעלה וקודש למ"ד למטה וא"ר יוסי אני ראיתיו ברומי וכתוב עליו קודש לה' בשיטה אחת. ודחינן ציץ וזר תבשיטין ואין דנין כלי מתבשיט ואפילו למ"ד מסגרתו למעלה היתה והכשר כלי הוא מ"מ נתנה תורה בעיקר השלחן מדה ונתנה תורה בעיקר הארון מדה ודומה זה לזה לאפוקי ציץ חור דלא נתנה תורה בהן מדה כלל: יירושלמי מנא לן דלמעלה מעשרה רשות אחרת ר' אבהו בשם ר' שמעון בן לקיש תועדתי לך שם וכתבי אתם ידעתם כי מן השמים דברתי עמכם מה דבור האמור להלן רשות אחרת אף דבור האמור כאן מעל הכפורת רשות אחרת. רב הונא אמר כפורת טפח מהבא דכתיב אל פני הכפורת קדמה וכתיב אל פני הכפורת יהיו פני הכרובים וגמירי דאין פני הכרובים פחותים מטפח. ואקשינן ממאי דחלל הסוכה בעינן עשרה טפחים זולתי הסככה אימא עשרה טפחים בהדי סככה הן.

ליקוטי רש"י

יו"ד ה"א מִלְמַטָּה. קדש לַמִּזְבֵּחַ מִלְמַטָּה. כלומר השס שלס צשיטה עליונה וקדש למ"ד צשיטה תחמונה, שלא להקדים שאני אותיות למעלה מן השס מאחר ששני שיטין היו, ורצינו הלוי שונה קודש לה' מלמטה והיא הלא נשבת סג: ועיי"ש בגליון. **אני ראיתיו ברומי**. שנגס לאוצר המלך ליעול מה שירצה צמסכת מעילה (77 י'): נעעשה פן תלמיון [שם].

^[1] צ"ל יוסיפו לך ולא ישלו (בארות המים): ז) צ"ל יחסרו (בארות המים): ח) צ"ל בבן תמליון (כתב"י וכה"ב במעילה, דק"ס): ט) צ"ל רשב"ם (רש"שי): י) צ"ל משמע אפילו מדרבנן (זאת מנוחת): כ) צ"ל ומגבעות תעשה להם (גליון):

עין משפט‏^ע‏ **גַּר מִצוּחַ**

דָּר אַ מַי' פֿי"ד מַהֲלֹכֹת מַהֲלֹכֹת אֶסְרוּת הַלֵּכָה צ':
דָּר בַּ מַי' פֿט"ו מַהֲלֹכֹת טוֹמַחַל לִרְעַת הַלֵּכָה י':

סמל של חנוכה

רבינו חננאל

ושינין תנא מבית עולמים גמר לה דכתיב והבית אשר בנה המלך שלמה וגו' ודברי פשוטי הן. נמצאו הכרובים על גבי הכפורת במשכן עומדים בשליש הבית שהוא כ' טפחי' דל מינה עשרה טפחים לארון וכפורת כדאמרין פשו להו עשרה וכתיב והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם נמצאו כנפי הכרובים למעלה מעשרה וקרי להו סככה ש"מ כי חללה עשרה זולתי הסככה.

ואקשינן מ**מאי** דכנפיהן למעלה מראשיהן היו פורשין שנמצא החלל עשרה טפחים ולמא בהרי רשייהו הו' קיימו ושמעת הסככה למעלה מכלל עשרה. **ושנינן** מרכתיב פורשי כנפים למעלה ש"מ למעלה מראשיהן. הניחא לר' מאיר דתני במס' כלים בפרק ט"ז כל האמות היו בבעינות ומפורש דאמה של משה היתה קטנה ואחרת היתה יתירה עליה חצי אצבע ואחרת יתירה עליה חצי אצבע נמצאת האמה שהיא ששה טפחים וחצי אצבע היא הבעינות שיש פחות הימנה חצי אצבע ואחרת יתירה עליה חצי אצבע. אלא לר' יהודה. דפליג עליה דר"מ דאמר אמה של בנין ו' טפחים ושל כלים ה' נמצא ארון ד' טפחים ומחצה כי כלי הוא וכפורת טפח הרי ח' וחצי נשאריו קומות הכרובים י"א טפחים וחצי (א) הנה צריכין להיות שיעורי י"א טפחים חצי הסוכה. ושנינן לר' יהודה גמרא גמיר לה. שיעור דסוכה ו' טפחים דאמר רב חייא בר אשי אמר רב שיעורין חציצין ומחיצות הל"מ מחיצות הא דאמרינן שיעור מחצות של סוכה עשרה טפחים ה"למ'. הניחא לר' יהודה דצריך הלכה אלא לר"מ מדאורייתא היא כדאמרינן ט' טפחים וכפורת טפח הרי עשרה והכרובים סוככים על הכפורת. ושנינן לר' מאיר מדאורייתא גובה הרפנות אתאי הלכתא לגור אסיק מחיצתא ולדופן עקומה ד' אמות ופחות מג' כלבור דמי. **ואקשינן** שיעורין דאורייתא נינהו דכתיב ארץ חטה ושעורה א"ר אבין כל הפסוק הזה לשיעורא נאמר. חטה דתנן בנגעים פרק י"ג מי שנכנס לבית המנוגע

חשק שלמה על ר"ח (א) ז"ל הנה נריך להיות שיעור הסוכה י"א טפחים ומ"ו.

סמל של חנוכה

הנהגות וצינונים

א] [שם איתא ר"פ **לאביבין**] (גליין):

צ] בגליין שבדפוס זיטאמיר כתוב כאן הגדה זו היא דרך דרש ויש לה סוד **למבינים**: [ג] צריך לומר גופן של כרובים (כת"י): [ד] נרציל מוסוכך, או שצ"ל **סוכה** (מנחם משיב נפש): [ה] צ"ל **מגובהן** (כת"י): [ו] היא משנה בכלים פ"ז מ"ט עיי"ש ומש"כ רש"י "דבתניא" אין הכוונה שהיא ברייתא, או שצ"ל ברש"י "כדאמרי": [ז] **צ"ל הא מתרגמינן** (גליין): [ח] [בתרגום אננקלוס איתא בית עיניהן] (גליין): [ט] צ"ל מלא תשימו קרחה **בין עיניהם** (ר"ש דעסר): [י] צ"ל וגבי (רש"ש):

ה:

סוכה

הַיֵּץ דִּישׁ מִקּוֹס צִרָאָשׁ שְׂרָאָיו לֵהִיחַ צו שני תפלין כדאמרין צרישׁ המוֹלָא תפילין (עירובין דף נה:) ואע"ג דגבי יץ כתיב מנח ומתרגמינן^[א] צין עינוהי^[א] ואמרין פרק האומר (קידושין סו.) גבי ינאי המלך הקס להם צֵיץ צֵצִין שִׁצִין עֵינִין האִי צִין עֵינִין משמע כמו צין עֵינִין דכתיב גבי תפלין שהכל צגוצה של ראש ומיהו אינו מתישצ כל כך משום דתפלין יליף צסוף הקומץ רצה (מנחות דף לו:) צגוצה שזה שצין עֵינִין צגוצה הראש מלא תשימו קרחה צראשס^[א] צמקוס שער ומ"מ אפילו היה יץ על המנח ממש מ"מ היה צריך לקשור הַיֵּץ והתפלין מאחורי ראשו והיו שניהם דוחין שס את המנִנפת והא דלאמרין צפרק ראשון דיומא^[א] (דף יב:) דצגדי כה"ג ציה"כ כשרין לכהן הדיוט אע"ג דצגגדי לצן כתיב מנִנפת צשאר צגדים איירי חוץ מן המנִנפת ומיהו צלשון גמי' אשכחן דקרי מנִנפת לההיא דכהן הדיוט דלאמרין צפ' צראשונה (שס כה. ושס) גבי פייס שטוטל מנִנפתו של אחד מהם ועוד קשה דלא היה יץ ציה"כ צגגדי לצן ולמה קרי ליה מנִנפת ושמה אעפ"כ היתה קטנה כמנִנפת של כל השנה [ועי' תוספות עירובין נה: ד"ה מקוס]: **תפשת** מרובה לא **תפשת**. יש מפרשים לפי שמדה מרוצה אין לה סוף וכאן אי אפשר לומר כן דעל כרחיק לא אפשר ללמוד אלא מפנים שיכולין ליכנס צמשכן ועוד מוכח צהדיא צתורת כהנים^[א] דכתיב (ויקרא טו) כי יווצ ווצ דמה הרצה אמר ר' עקיבא כל שמשמעו מועט ומשמעו מרוצה תפשת מרוצה לא תפשת תפשת מועט תפשת רצי יהודה צן צתירה אומר שתי מדות אחת מדה כלה ואחת מדה שאינה כלה מודדין צמדה כלה ואין מודדין צמדה שאינה כלה אמר רצי נחמיה וכי למה צא הכמוצ לפתוח או לנעול והלא לא צא לנעול אלא לפתוח אס אתה אומר ימים עשרה או אינו אלא מאה או מאתים או אלק או ריצו' וכשאתה אומר ימים שנים פתחת וזה פירושו של תפשת מרוצה דאס אתה תופש את המועט אין מוציאין אותו מידך שהמועט צכלל המרוצה אצל צאת לתפוש המרוצה אומרים לך הצא ראייה וטול ורצי יהודה צן צתירה צא ללמוד ממנהג העולם שתופסין את המדה כלה ומניחין את המדה שאינה כלה אף כאן תופסין החשבון המועט שיש לו סוף ור' נחמיה צא ללמוד מדרך

המקראות שלא צא לסמוס אלא לפרש והכא גצי"פ תשלומין צריכין כולן לטועמיה של רצי עקיבא: [ועיין תוספות יומא עב. ד"ה נעצ"ד] **בשליש** הבית הן עומדין. דקומת הכרוצים עשר אמות והצית שלשים אמות והא דכתיב (מלכים א' א) ולפני הדציר עשרים אמה אורך ועשרים אמה רוחצ ועשרים אמה קומתו היינו משפת הכרוצים ולמעלה כדאיתא צפ' המוכר פירות (צ"צ נה:) ולא כמו שפירש צקונטרס צפירוש מלכים (סע) דעליית צית קדשי הקדשים נמוכה משל היכל: [ועי' תוספות יומא נב. ד"ה ועשרים] גפן

אחוזין צידו טצעותיו דומיא דסנדליו: **במאין** מיד. צלא שהייה דכתיב

פרק ראשון

סוכה

^[א]בר יובני. עוף גדול הוא מאד וצצטרות (דף טו:) אמרינן פעם אחת הטילה צר יוכני צילה צמקומנו וטצעה ששים כרכים ושיצרה ט' ארזים: **פני פני גמר**. ג"ש גמר וצליפרתא לא כתיב פני: **תפשת** מרובה. צמקוס שאתה שומע אף המועט צמרוצה לא תפשת דיש להקשות תפוס את המועט והרי אתה שקרן צצצריך: **ונילף מפני הכרובים**. דזוטרי מטפח: היינו פני כרוב היינו אדם. הלא שניהן שוין ולמה חלקס הכמוצ. ומשני לעולם כרוצ גמי פני חינוק הוא וזהו חילוקס פני אדם אפי רצצרי פני הכרוצ אפי זוטרי: **וממאי דחללא עשרה**. כיון דמארון וכפורת ילפת עשרה ממאי דחללה עשרה לצד מעוצי סככה דלמא צהדי סככה כי ארון וכפורת: **בשליש** הבית היו עומדין. שהיו הכרוצים שעשה שלמה עומדין צארץ על רגליהם וכתיב קומת הכרוצ עשר נמלא קומתו כלה צשליש גוצה הצית שהוא שלשים אף כאן צמשכן כשהיו הכרוצים שעשה משה על הכפורת היה גצחן כלה צשליש גוצה הצית: **משכן כמה היו**. גוצה: תלתיא כמה היו עשרים. נמלא גוצה הכרוצים כלה לסוף עשרים טפחים מן הארץ והן עומדין על הכפורת: **דל עשרה טפחים** דארון וכפורת. לדעת מראשס^[א] של כרוצים כמה היו נמלא מראשס של כרוצים עד רגליהם עשרה טפחים: **וכתיב סוככים בכנפיהם**. אלמא מכנפיהם ולמטה עד הכפורת קרוי סכך^[א] וכנפיהם למעלה לגוצהן^[א] היו פרוסות אלמא תחת כנפיהם עשרה טפחים חלל עד הכפורת וקרי ליה סוכה: **וממאי דגדפינהו עילוי רישייהו**. פריקי דהוה ליה חללה עשרה: **להדי רישייהו**. צסוה לראשס דהוה ליה עשרה עס עוצי הכנפייס: **הניחא לרבי מאיר** דאמר. צמסכת מנחות (דף נא:) בל האמות. צצמשכן צין של כלים צין של צנין היו נמדדות צצנויות שהיא אמה צת ששה טפחים והיא קרויה צינוית מפני שיש צת חמשה קטנה הימנה והיא אמת יסוד וסוצצ ואמת הקרנות ואמת ריצוע של מוצח הפנימי כדאמר צצנחות (סס) מהאי קרא^[א] ואלה מדות המוצח צאמות אמה אמה וטופח וגו' ויש גדולה הימנה חצי אצצע דכתניא צפסחים (דף פא.)^[א] שתי אמות היו צשוען הצירה אחת יתירה על של משה חצי אצצע שתי אמות צ' מקלות עשוין למדוד צחן האמות שוען הצירה מקוס הוא על חומת שער מזרחי של הר הצית ושוען הצירה מצויירת צו". הניחא לר"מ שהסוה כל האמות איכא למילף כדילפת דל ו' לארון וכפורת פשו להו עשרה מכנפיהם עד מקוס מושצס: **מאי איבא למימר**. אי מינה ילפת צעי חללה חד סרי ופלגא דלארון וכפורת תמניא ופלגא הוא דהוה

לפת צעי חללה חד סרי ופלגא דלארון וכפורת תמניא ופלגא הוא דהוה וכיון דכרוצים צשליש הצית עומדין דהיינו לסוף עשרים פשו חד סרי ופלגא תחת כנפיהם: **לרבי יהודה**. דלא מצי יליף מקראי כל שיעור מחציה הלכתא גמירי לה מסיני וגמירי דצציר מעשרה לצר מסככה לאו מחציה היא וצהכי היא מחציה: שיעורין. של איסורין כגון כזית לכל אכילת איסור וככותצת ליום הכפורים: **חציצין**. שהחציה פוסלת צצצילה: **ומחיצין**. הלכות מחציה. **שיעורין נאמר**. הפסוק מדצר צצצחה של ארץ ישראל שאפילו צצצרי תורה צריכין לשער צפירותיה איסורין שצתורה: **כליין על כתפיו**. שאינו לצוש צחן: **וסנדליו** וטבעותיו בידו: **היה**

והמוצות והשלחן [עירובין שס]. שיעורין. שנתן חמשים לכל דצר כגון כזית דס, חלב, פיגול וטור וכוית מן המת שמתמא צהאל ושאר שיעורין דמפרש לקמן [שס]. ומחיצין. הלכות מחציה שמהא גצוהה עשרה וכן שאר הילכותיה הלכה למשה מסיני. **שיעורין נאמר**. וכל אלו משערין צחן דצרים אחרים [שס]. בבית המנוגע. כתיב והצא אל הצית יטמא עד הערב (ויקרא ד) ולא כתיב כגוס גגדים והאכל צצית יכנס את גגדיו (שס) צשוהה שיעור אכילה ואפילו לא יאכל מדכתיב צצפיהו והסוכצ צצית יכנס את גגדיו, הלכך הנכנס צו וטשא את גגדיו עמו שלא כדצך מלנצו אין אלו כתיפיו וסנדליו וטבעותיו בידיו. שאין מלנצין צו דצך מלנצו דומיא דכליו על כתיפיו [עירובין שס].

מסורת הש"ס‏^ע‏ **עם** **הוספות**

(א) חגיגה יג. (ב) [לקמן ו: כלים פ"ו מ"י עירובין דף ז: מנחות דף נא]. (ג) עירובין ז. (ד) שס צרכות מלא. (ה) שס חולין עא: נגעי פ"ג מ"ט, (ו) יחזקאל מג יג, (ז) מדרת פרק א מ"ג, (ח) זבים פרשתא ה ה"ו.

גליין הש"ס

גמי' שיעורין חציצין. עי' לקמן דף לד ע"א רש"י ד"ה עשר: [מכתי' תופ' ד"ה תפשת מרובה וכו'] וכן בפרק קמא דר"ה. עי' יומא דף עא ע"ב חוס' ד"ה וילף משור וכו':

סמל של חנוכה

תורה אור השלם

(א) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּקַד יִצְחָק לְבָרְךְ אֶת יַעֲקֹב וַיְהִי אֹד יֵצֵא יֵצֵא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂוּ אָחִיו כָּאֵם מִצִּידוֹ: [בראשית כו, לו]

(ב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל נָא אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחַת מִנְּחִיתִי מִיָּדִי כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פְּנֶיךָ בְּרֹאֵת פְּנֵי אֱלֹהִים [תלצין]: [בראשית לו, יז]

(ג) וַהֲיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְנָפַיִם לְמַעַלָּה סֻכָּכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכְּפֹרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו אֶל הַכְּפֹרֶת וַהֲיוּ פְנֵי הַכְּרֻבִים: [שמות כה, כ]

(ד) וַאֲרֻכָּעָה פָּנִים לְאַחֵד פְּנֵי הָאֹהֶל פְּנֵי הַכְּרֻב וּפְנֵי הַשָּׁנִי פְּנֵי אֶדְם [והשלישי פְּנֵי אֹרֶה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי נֶשֶׁר]: [יחזקאל י, ד]

(ה) וַתְּבִית אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה שְׁשִׁים אַמָּה אָרְבֹּ וַעֲשָׂרִים רֻחְבוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ: [מלכים א' ג, ב]

(ו) קוֹמַת הַכְּרֻב הָאֶחָד עֲשָׂר כְּאַמָּה וְכֵן הַכְּרֻב הַשָּׁנִי: [מלכים א' ג, כו]

(ז) עֲשָׂר אַמּוֹת אָרְךָ הַקָּרָשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאֻמָּה רֻחְבּ הַקָּרָשׁ הָאֶחָד: [שמות כו, פו]

(ח) אֶרֶץ חֲטָה וְשַׁעֲרָה נִגְפָן וַתֵּאֱחָז וְרַמּוֹן אֶרֶץ יוֹת שָׁמֶן וְדָבָשׁ: [דברים ה, ח]

סמל של חנוכה

ליקוטי רש"י

כרביא. פני חינוק [חגיגה יג:] היינו פני כרוב היינו פני אדם. מה הן פני כרוצ מה הן פני אדם וכי לא אחד הן [שס]. בבינונית. צאמה צת ו' צינויות לכל אדם ויש גדולה ממנה כדאמר צצילד לוין (פסחים פא.) שתי אמות היו צשוען הצירה אחת יתירה על של משה חצי אצצע ואחת יתירה עליה חצי אצצע מנצאת יתירה על של משה אצצע [עירובין דף: **אמת** בבין. כגון אמות הקרשים והיריעות [שס]. כגון חומת הצית ומוצח העולה [מנחות צו:]. **אמת** בל"ם. כגון אמות הארון

^[1] גגדיו וטמאים מיד, שאף צחן אפי קורא והכא אל הצית וכשהוא לצוש צחן צעי שהייה [ברכות מא:

^[2] כליין על כתפיו. שאינו לצוש צחן: וסנדליו וטבעותיו בידיו. שאין מלנצין צו דצך מלנצו דומיא דכליו על כתיפיו [עירובין שס]